

Yksin ja ystävittä —
Yksinäisyyden käsittely Suosikin Jammupalstalla 1988—1992

Oulun yliopisto

Historiantieteet

Historian
kandidaatintutkielma

15.5.2020

Antti Tornberg

Sisällys	
Johdanto	2
1. Emotionaalisesti yksinäiset	9
1.1 Viestiinsä vastauksen saaneet	9
1.2 Vastauksetta jääneet	15
2. Sosiaalisesti yksinäiset	18
3. Runomuotoiset viestit ja kuukauden kirje	23
Loppulause	26
Lähteet ja tutkimuskirjallisuus	28
Liitteet	29

Johdanto

Vuoden 2019 Kouluterveyskyselyn mukaan noin joka seitsemäs nuori kokee yksinäisyyttä melko usein tai jatkuvasti. Lisäksi noin joka kymmenes nuori kertoo, ettei hänellä ole yhtään läheistä ystävää.¹ Yksinäisyys on teemana läsnä sekä nykyaikana että menneisydessä. Yksinäisyyden historian tutkimus on tärkeää, koska yksinäisyyden kokemuksia on aina ollut ja tämän tutkimisen kautta kykymme jäsentää yksinäisyyden kokemuksia paranee. Nuorten tunteiden historian tutkiminen auttaa meitä ymmärtämään menneitä ja tulevia sukupolvia. Tämän lisäksi tässä aineistossa esiintyvät kirjoittajat ovat todennäköisesti vielä keskuudessamme.

Käsittelen kandidaatintutkielmassani yksinäisyyden ilmenemistä Suosikki-lehden (tästä lähtien Suosikki) Jammu-palstalla. Haluan tutkielmassani selvittää, miten yksinäisyydestä on kirjoitettu kyseisellä palstalla. Olen päättänyt tutkia lehtiä kronologisessa järjestyksessä, koska haluan selvittää, kuinka muut nuoret ja palstanpitäjä ovat vastanneet yksinäisten kertomuksiin. Aineistokseni valikoitui Suosikki, koska se on ollut merkittävä nuortenlehti. Jammu-palsta valikoitui, koska se oli varattu lukijoiden tunteiden ilmaisuun. Palstan pitäjän lisäksi myös muut lukijat pystyivät vastaamaan siellä kirjoittajille ja halusin tutustua mahdolliseen keskusteluun. Aikarajaukseksi valikoituivat vuodet 1988-1992, koska Oulun yliopiston kirjaston ensimmäiset täydelliset vuosikerrat alkavat vuodesta 1988. Halusin käsitellä täydellisiä vuosikertoja, koska olin kiinnostunut yksinäisyyteen liittyvästä keskustelusta ja siitä, miten palstan pitäjä ja muut lukijat vastasivat nimimerkeille. Rajaus päättyy vuoteen 1992, koska viiden vuoden ajanjakson käsittely on riittävän pitkä kandidaatintutkielmaa varten.

Tutkimuskysymykseni on, millaista yksinäisyyttä Suosikin Jammu-palstan kirjoittajien keskuudessa ilmenee. Selvitän, onko kyseessä emotionaalinen vai sosiaalinen yksinäisyys. Haluan tietää vastaavatko muut lukijat tai palstan pitäjä kirjoittajille, jotka ovat yksinäisiä. Selvitän myös, miten Jammu ja muut kirjoittajat suhtautuvat yksinäiseksi määrittelemieni henkilöiden viesteihin

¹Moni nuori salaa yksinäisyytensä vanhemmiltaan – läheskään aina kyse ei ole kavereiden puutteesta. Yle 19.4.2020. <https://yle.fi/uutiset/3-11312844> Viitattu 6.5.2020

Suosikkia on historiatieteiden pro gradu -tutkielmissa käsitelty muun muassa musiikin kautta.² Yksinäisyyden kokemuksia on käyty läpi esimerkiksi Jukka Kangasniemen väitöskirjassa.³ Kangasniemi käytti tutkimusaineistonaan Yleisradion tekstitelevision Nuorten palstalla vuosina 1994-2004 esiintyneitä yksinäisyyttä käsitteleviä kirjoituksia.⁴ Yksinäisyydestä ovat kirjoittaneet muun muassa Juho Saari ja Niina Junttila.⁵ Saaren ja Junttilan teoksista olen löytänyt lisätietoa yksinäisyyden luonteesta. Sinikka Aapolan ja Mervi Kaarnisen ja teoksia olen hyödyntänyt nuoruuden käsitteen selventämiseksi.⁶ Emmi Oksasen pro gradu -tutkielmasta olen saanut lisätietoa Suosikin Jammu-palstan toimintatavasta.⁷

Yksinäisyyden käsitteen määrittäminen on tässä tutkimuksessa ensisijaisen tärkeää. Yksinolo ei ole sama asia kuin yksinäisyys.⁸ Yksinäisyys on kokemuksena subjektiivinen, joten vain henkilö itse voi todeta olevansa yksinäinen.⁹ Yksinäisyydessä on kyse ristiriidasta ihmisen toivomien ja toteutuneiden sosiaalisten suhteiden välillä.¹⁰ Koettu (subjektiivinen) yksinäisyys tarkoittaa yksilön toteutumattomuutta, tunneperusteista tarvetta hakeutua toisten ihmisten seuraan. Objektiiivinen yksinäisyys eli sosiaalinen eristyneisyys on sen sijaan yhteydessä sosiaalisten suhteiden määrään.¹¹ Yksinäisyys ei siis tarkoita samaa kuin yksinolo. Yksinäisyyden kokemus on aina negatiivinen kokemus, kun taas yksiolo voi olla positiivinen kokemus.

*yksin ollessasi et välttämättä ole
yksin, mutta voit olla yksinäinen
silloinkin, kun et ole yksin¹²*

Tutkimuksessa joudun tukeutumaan kirjoittajan itseilmoittamaan yksinäisyyden kokemukseen, joten lähdin liikkeelle subjektiivisen yksinäisyyden määritelmän avulla ja

² Kolehmainen, 2017. Gullstén, 2013.

³ Kangasniemi, 2008.

⁴ Kangasniemi 2008, 42.

⁵ Saari 2016. Junttila 2015 & 2016.

⁶ Aapola & Kaarninen 2003, 2004

⁷ Oksanen, 2010.

⁸ Junttila 2016, 54.

⁹ Junttila 2016, 55.

¹⁰ Junttila 2015, 14.

¹¹ Saari 2016, 33.

¹² Junttila 2015, 19.

pyrin tunnistamaan yksinäisten ihmisten kirjoittamat tekstit. Objektiiivinen yksinäisyys eli sosiaalinen eristyneisyys taas on yhteydessä sosiaalisten suhteiden määrään.¹³ En voi mitata objektiiivista yksinäisyyttä, joten tukeudun viestin kirjoittajan käsitykseen hänen sosiaalisten suhteidensa määrästä. Näitä yksinäisyyden muotoja (objektiiivista ja sosiaalista) kutsutaan yleisemmin ”sosiaaliseksi” ja ”emotionaaliseksi” yksinäisyydeksi.¹⁴ Jaan tässä tutkielmassa nimimerkit karkeasti emotionaalisesti ja sosiaalisesti yksinäisiin nimimerkkeihin. Tämä jako perustuu siihen mitä nimimerkit ovat kertoneet tilanteestaan. Mikäli nimimerkki kertoo, että hänellä on kavereita, mutta ystävyysuhteet eivät vastaa hänen odotuksiaan, luokittelen kyseisen nimimerkin pääasiallisesti emotionaalisesti yksinäiseksi.

Kokeakseen tyytyväisyyttä ihmisen on omattava riittävä määrä laadullisesti, ja määrällisesti tyydyttäviä ihmissuhteita.¹⁵ Molemmat yksinäisyyden muodot aiheuttavat muun muassa ahdistusta ja alemmuudentunnetta. Yksinäisyyden pitkittyessä mukaan tulee usein myös ahdistusta, itsetuhoisuutta ja muita psykososiaalisia ongelmia.¹⁶ Ihmiset, jotka katsovat olevansa tyytyväisiä ihmissuhteisiinsa ovat muita harvemmin sekä sosiaalisesti, että emotionaalisesti yksinäisiä.¹⁷ Kroonisesta yksinäisyydestä kärsivät ihmiset syyttävät itseään yksinäisyydestään, eivät usko voivansa vaikuttaa siihen ja pitävät yksinäisyyttä pysyvänä asiantilana.¹⁸ Emotionaaliseen yksinäisyyteen liittyy yleensä levottomuuden, ahdistuksen ja toivottomuuden tunteita, kun taas sosiaaliseen yksinäisyyteen liittyy kokemus siitä, että on poissuljettu ja ulkopuolinen.¹⁹

Nuoruuden synty erityisenä elämänvaiheena on voimakkaasti kytköksissä erityisesti koulutuksen pidentymiseen ja laajentumiseen 1800-luvulla. Elämänvaiheet eivät ole itsestään selviä, vaan ne on muotoiltu sosiaalisesti ja niiden määrittelyt ovat vaihdelleet kulttuurillisesti ja historiallisten aikakausien mukaan. 1700-luvun modernisoitumiseen liittyvien muutosten tuloksena yksilö nousi vähitellen

¹³ Saari 2016, 33.

¹⁴ Junttila 2016, 55.

¹⁵ Junttila 2015, 15.

¹⁶ Junttila 2016, 56.

¹⁷ Junttila 2016, 58.

¹⁸ Junttila 2016, 62.

¹⁹ Junttila 2015, 34.

yhteiskunnan perusyksiköksi perheen ja suvun tilalle. Länsimainen nuoruus on ymmärretty Aapolan ja Kaarnisen artikkelissa siirtymävaiheeksi, jossa nuori omaksuu yhteiskunnassa tarvittavia taitoja ja itsenäistyy lapsuudenperheestään.²⁰ Nuoruuden sisältö ja pituus on kasvanut länsimaissa viimeisen sadan vuoden aikana. Nuoruus on viimeisen sadan vuoden aikana mielletty emotionaaliseksi ja epävakaaksi elämänvaiheeksi, joka yksilön on läpikäytävä, jotta hän voisi saavuttaa aikuisuuden. Nuoruuden sisällöt on mielletty sukupuolittuneesti, ja tytöille ja pojille on määritelty erilaisia kehitystehtäviä.²¹ Nuoruuteen on 1900-luvulla yhdistetty käsitys ongelmista ja riskeistä.²² Nuoruuden on usein nähty edustavan myös tulevaisuutta, ja siihen on suunnattu paljon toiveita. Nuorison määritelmät ovat vaihdelleet, mutta yleensä siihen on luettu naimattomat ei täysivaltaiset jäsenet, jotka ovat lähes aikuisen veroisia. Nuori on siirtymävaiheessa, sillä häntä ei pidetä enää lapsena, mutta hänellä ei ole aikuisen oikeuksia ja velvollisuuksia. Suomalaisessa yhteiskunnassa tärkeäksi taitekohdaksi on muodostunut täysi-ikäisyyden raja, jolloin nuori saa aikuisen vallan ja vastuun.²³

Suomalaisen nuorisokulttuurin synty on usein ajoitettu 1950-luvulle.²⁴ Nuoria ja nuorisoa ei kuitenkaan ”keksitty” 1950-luvulla. Nuorisoa ja nuoria on ollut aina olemassa, kuten myös nuoruuteen liittyviä kulttuurisia käytäntöjä.²⁵ Nykymuotoisen nuorisokulttuurin synnyn edellytyksinä pidetään elintason kohoamista, teknistä kehitystä ja angloamerikkalaisen populaarikulttuurin leviämistä. Nuorisokulttuurina on pidetty populaarikulttuurin ilmiöitä ja nuorille suunnattuja tuotteita sekä nuorten omaehtoista ryhmätoimintaa.²⁶ Musiikista tuli 1950-luvulla nuorisokulttuurin hallitseva ilmentymä ja monet nuorten alakulttuurit perustuivatkin erityisesti 1970-luvulla ja 1980-luvulla erilaisten musiikkityylien ympärille.²⁷

²⁰ Aapola & Kaarninen 2003, 12.

²¹ Ibidem

²² Aapola & Kaarninen 2003, 12-13.

²³ Aapola & Kaarninen 2003, 13.

²⁴ Aapola & Kaarninen 2004, 425.

²⁵ Aapola & Kaarninen 2003, 16.

²⁶ Aapola & Kaarninen 2004, 425.

²⁷ Aapola & Kaarninen 2004, 429.

”Suomen pitkäaikaisin ja tunnetuin nuortenlehti on ollut *Suosikki*.”²⁸ Suosikin perusti Musiikki-Fazer vuonna 1961. Suosikista tuli Suomen suurin nuortenlehti vuonna 1979, kun siihen fuusioitiin *Help*-lehti.²⁹ 1990-luvun alussa 14-15 vuotiaat ostivat lehtien irtonumeroita enemmän kuin nuoremmat ja *Suosikki* oli nuorison yleislehti.³⁰ Nuortenlehdet, joihin myös *Suosikki* kuului, olivat vuonna 1992 mieluisinta luettavaa 11-12 ja 14-15 –vuotiaille tytöille ja pojille.³¹ Vähän lukevilla 14-15 vuotiailla pojilla *Suosikki* oli Aku Ankan jälkeen suosituin aikakauslehti, kun taas tytöillä se oli toiseksi suosituin sekä 11-12 –vuotiaiden, että 14-15 –vuotiaiden ryhmässä.³² Suosikin levikki oli vuonna 1988 86 442 ja volyyymi 1 383 072³³.³⁴

Suosikkeja ilmestyi vuosina 1988-1992 66 kappaletta.³⁵ Tässä tutkielmassa käsittelemättä jää kahdeksan lehteä.³⁶ Näitä lehtiä ei käsitellä, koska kuudessa niistä *Jammu*-palsta on julisteen kääntöpuolella ja juliste on kiinni lehdessä, siten että palstaa ei voi lukea. Seitsemäs lehti (9/1991) on erikoispainos, jossa palstalla on menneiden vuosien niin sanottuja parhaita paloja, joten se ei myöskään sovellu tutkimukseen. Kahdeksannessa lehdessä (4/1988) palstaa ei ole.

Kaiken kaikkiaan käsittelyssä tutustuin 58:n lehden palstaan. Tarkastelemissani lehdissä julkaistiin lukijoiden viestejä laskujeni mukaan 681. *Jammu*³⁷ vastasi viesteihin 250 kertaa. Palstalla julkaistuihin viesteihin sisältyvät myös ”runomaiset” 164 viestiä joihin *Jammu* ei vastannut. Yksinäisten viestejä käsitellään tässä tutkielmassa 33 kappaletta³⁸, *Jammu* ja muut nimimerkit lähettivät näihin viesteihin 29 vastausta³⁹. Tämän lisäksi käsittelen yhden kuukauden kirjeen, joka on suunnattu yleisesti kaikille yksinäisille. Yhteensä käsiteltäviä tekstejä on siis 63. Kyseiset viestit käsitellään, koska

²⁸ Ibidem

²⁹ Kuusisto et al. 2012, 48.

³⁰ Huuhka & Tormulainen 2017, 102.

³¹ Saarinen & Korhonen 1997, 96-97.

³² Saarinen & Korhonen 1997, 131.

³³ Vertailun vuoksi suurilevikkisin erityisaikakauslehti oli *Kotiliesi*, jonka levikki oli 191 636 ja volyyymi 4 599 264. Joukkoviestintätilasto 1989, 237.

³⁴ Joukkoviestintätilasto 1989, 237.

³⁵ (1988 16 kpl, 1989 14 kpl, 1990 12 kpl, 1991 12 kpl ja 1992 12 kpl).

³⁶ (4/1988, 9/1988, 11/1988, 12/1988, 5/1989, 12/1989, 7/1991 ja 9/1991).

³⁷ Oksanen Suosikin toimitussihteeri S. Viertolalta saaman tiedonannon mukaan 1990-luvulla palstaa piti anonyymi *Jammu* -nimimerkkiä käyttävä henkilö. Oksanen 2010, 28.

³⁸ Liite 1, Liite 2 ja Liite 3.

³⁹ Liite 1.3, Liite 1.4, Liite 2.1 ja 2.2.

olen ne luettuani todennut niiden liittyvän yksinäisyydestä käytyyn keskusteluun. Käsittelen ensimmäisessä pääluvussa emotionaalisesti yksinäiset nimimerkit, toisessa pääluvussa sosiaalisesti yksinäiset nimimerkit ja kolmannessa pääluvussa runomuotoiset viestit ja yksinäisille suunnatun kuukauden kirjeen.

Jammun palstan rakenne oli lehdissä lähtökohtaisesti seuraava: palstan käyttöohjeet, kuukauden kirje, palstalle lähetetyt normaalit viestit ja runomuotoiset viestit. Palstalla julkaistiin satunnaisesti myös kirjoittajien piirtämiä kuvia. Palsta ilmestyi lähes kaikissa Suosikeissa tarkastellulla aikavälillä. Runoja palstalla ei ollut joka lehdessä. Palstalla oli seuraava ohjeistus kirjoittajille:

Mikä pytyttää tai ottaa päähän? Mikä ihastuttaa ja lumoo musiikissa tai ihmissuhteissa? KIRJOITA JAMMULLE! Mitä lyhyempi ja ytimekkäämpi kirjeesi on, sitä varmemmin se julkaistaan. Kuukauden kirjeestä maksamme 100 mk palkkion! Ilmoita toimitukselle oikea nimesi, sosiaaliturvatunnus ja pankkiyhteys sekä osoitteesi! Kuoreen osoite: SUOSIKIN TOIMITUS/"JAMMU" 00002 HELSINKI 200 PS. Jos haluat ottaa yhteyttä toiseen palstakirjoittajaan, kirjoita kirje Jammulle, liitä mukaan valmiiksi postimerkillä varustettu kuori ja Jammu välittää viestisi edelleen!⁴⁰

Lainauksesta voi päätellä, että kirjeiden toivottiin käsittelevän lukijoiden tunteita. Lainauksessa mainittu kuukauden kirje oli korostettuna palstalla. Kuukauden kirje oli toimituksen valitsema nosto ja sen kirjoittaja sai sadan markan rahapalkinnon.⁴¹ Käsittelen tässä tutkielmassa kuutta kuukauden kirjettä⁴² Viisi kirjeistä on yksinäisten kirjoittamia.

⁴⁰ Suosikki 1/1988, 16.

⁴¹ Sata vuoden 1988 markkaa vastaa tilastokeskuksen rahanarvomuuntimen mukaan 29,99 vuoden 2019 euroa. <https://www.stat.fi/tup/laskurit/rahanarvonmuunnin.html> viitattu 4.4.2020.

⁴² Tyttö varjoisilta kujilta -71, "Moi!". Suosikki 13/1988, 90, Ulkopuolinen uneksija, "Tää on sulle Nora!". Suosikki 14/1989, 82, Yksinäinen kulkija, "Moi vaan!". Suosikki 2/1990, 104, 6.6. torstai, "Moi pikkuihmiset!". Suosikki 9/1990, 109 ja M for the T from S, "Kuiskaus...". Suosikki 12/1992, 102. Lasisilmä, "HEP!" Suosikki 5/1988, 96.

Oksasen saaman tiedonannon mukaan nuorten kirjeistä palstalle päätyi vain pieni osa, ja palstan toimittajat lyhensivät ja muokkasivat kieliasua päätoimittajan ohjeiden mukaisesti. 1990- luvulla kieliasua ei juuri muokattu.⁴³ Huomioitavaa on, että Oksasen mielenkiinnon kohteena ovat olleet vuodet 1997-1998 ja 2007-2008. Tämän takia hänen saamiensa tiedonantojen perusteella ei voida vetää sitovia johtopäätöksiä.

⁴³ Oksanen 2010, 28.

1. Emotionaalisesti yksinäiset

Tässä luvussa tarkastelen nimimerkkejä, jotka ovat pääasiassa emotionaalisesti yksinäisiä. Emotionaalisesti yksinäisiä olivat nimimerkit *Nora*, *Lasisilmä*, *Sweet Child O`no one*, *Hukkunut lapsi*, *Mun nimi on Sanna*, *Kata xxx*, *Strange Love*, *Why me?*, *Pirre - 92*, *6.6. torstai*, *Saturnus Girl*, *Little lonely dreamer*, *C.C.*, *Yksinäinen -77*, *M -72*, *Poor lonesome cowgirl -74*, *Alexandra*. Heitä oli yhteensä 18 kappaletta.⁴⁴ Vastauksen viestiinsä sai kolmetoista nimimerkkiä.⁴⁵ Palstan pitäjä vastasi yhteensä yhteentoista viestiin.⁴⁶ Seitsemän nimimerkkiä vastasi kuuteen viestiin.⁴⁷ Viisi viestiä jäi ilman suoraa vastausta⁴⁸. Tässä kappaleessa käsitellään siis lukijoiden viestit ja niihin tulleet vastaukset eli 36 tekstiä.⁴⁹

1.1 Viestiinsä vastauksen saaneet

Ensimmäiseksi käsittelen nimimerkkejä *Lasisilmä*, *Mun nimi on Sanna*, *Nora*, *Ulkopuolinen uneksija*, *Strange love ja Why me*, joiden tarinoita yhdistää kokemus siitä, että kukaan ei näe millaisia he oikeasti ovat ja kokemukset siitä, että omia tunteita ei voi jakaa kaverien kanssa. Lisäksi *Strange Love ja Why me* kokevat, että on tietty asia, jota he eivät voi jakaa muiden kanssa. Tällaisia asioita olivat seksuaalinen suuntautuminen ja isän alkoholismi. *Lasisilmä* kertoo kuukauden kirjeessään, että hänen ystävänsä eivät ole huomanneet, hänen olevan tyhjä sisältä. Hänen mukaansa hänen kaverinsa näkevät vain hänen kuorensa, eikä hän voi kertoa heille huolistaan.⁵⁰ Jammu kehottaa nimimerkkiä jakamaan huolensa ystäviensä kanssa, hankkimaan kirjekaverin tai juttelemaan vanhemmilleen tai kuraattorille.⁵¹ *Bobby Jean* vastaa

⁴⁴ Liite 1

⁴⁵ Liite 1.1.

⁴⁶ Liite 1.3.

⁴⁷ Liite 1.4

⁴⁸ Liite 1.2

⁴⁹ Liite 1, Liite 1.3 ja Liite 1.4

⁵⁰ *Lasisilmä*, "HEP!" *Suosikki* 5/1988, 96.

⁵¹ Jammun vastaus nimimerkille "Lasisilmä" *Suosikki* 5/1988, 96.

Lasisilmälle ja toteaa, että *Lasisilmä* ja tämän kamu eivät tunne toisiaan. Bobby Jean kehottaa *Lasisilmää* näyttämään tunteensa kamuilleen eikä piilottelemaan niitä.⁵²

Mun nimi on Sanna kirjoittaa, että kukaan ei huomaa mitä hänen sisällään on. Isä juo, äidillä ei ole aikaa ja kaverit puhuvat aina samoista asioista eivätkä tajua tunteita. Ihmiset eivät näe mitä hän tuntee ja haluaa, eikä heillä ole hänelle aikaa. Päiväkirjalle hän ei halua kertoa kaikkea, koska kynä ei juttele hänen kanssaan.⁵³ Jammu neuvoo häntä antamaan kynälle lomaa ja keskustelemaan enemmän kavereiensa ja vanhempiansa kanssa.⁵⁴

Noran mukaan hänellä ei ole yhtään todellista ystävää eikä hän luota muihin, koska pelkää tulevansa nolatuksi tai haukutuksi.⁵⁵ Jammun mukaan tämä pohdiskelu kuuluu murrosikään ja *Noran* tulee jakaa ajatuksiaan enemmän ystäviensä kanssa, sillä he voivat ajatella samoja asioita.⁵⁶ *Ulkopuolinen uneksija* vastasi kuukauden kirjeessään nimimerkille *Nora* ja on tämän kanssa samalla aaltopituudella. Hän ei myöskään uskalla jakaa ajatuksiaan kavereiensa kanssa, koska häntä voitaisiin pitää ihan höhlänä.⁵⁷ Jammu kertoo, että nämä pohdinnat ovat normaaleita ja kuuluvat itsenäistymisvaiheeseen. Nimimerkin tulee lisäksi pohtia miksi muut luottavat häneen, mutta hän ei heihin.⁵⁸

Kuten edellä olevista otteista huomaa, nimimerkkien *Lasisilmä*, *Mun nimi on Sanna*, *Nora* ja *Ulkopuolinen uneksija* kertomukset muistuttavat suuresti toisiaan. Heillä kaikilla on kokemus siitä, että heillä ei ole todellista ystävää tai heidän todellista minäänsä ei havaita. *Jammu* antaa heille kaikille samankaltaisia neuvoja: jaa huolesi kaverien kanssa, juttele vanhemmille⁵⁹. Huomioitavaa on, että *Jammu* kertoo *Noralle* ja *Ulkopuoliselle uneksijalle* heidän huoliensa olevan ikävaiheelle tyypillisiä⁶⁰, mutta

⁵² Bobby Jean, "Sulle *Lasisilmä*!" *Suosikki* 7/1988, 63-64.

⁵³ *Mun nimi on Sanna*, "Kuunnelkaa!" *Suosikki* 8/1990, 82.

⁵⁴ Jammun vastaus nimimerkille "Mun nimi on Sanna" *Suosikki* 8/1990, 82.

⁵⁵ *Nora*, "Moi Jammu ja muut!" *Suosikki* 11/1989, 145.

⁵⁶ Jammun vastaus nimimerkille "Nora" *Suosikki* 11/1989, 145.

⁵⁷ *Ulkopuolinen uneksija*, "Tää on sulle *Nora*!". *Suosikki* 14/1989, 82

⁵⁸ Jammun vastaus nimimerkille "Ulkopuolinen uneksija" *Suosikki* 14/1989, 82.

⁵⁹ Jammun vastaus nimimerkille "Mun nimi on Sanna" *Suosikki* 8/1990, 82, Jammun vastaus nimimerkille "Nora" *Suosikki* 11/1989, 145 ja Jammun vastaus nimimerkille "*Lasisilmä*" *Suosikki* 5/1988, 96.

⁶⁰ Jammun vastaus nimimerkille "Nora" *Suosikki* 11/1989 ja Jammun vastaus nimimerkille "Ulkopuolinen uneksija" *Suosikki* 14/1989, 82.

muille hän ei anna samaa neuvoa. *Bobby Jean* kehottaa vastauksessaan *Lasisilmää* näyttämään tunteensa kamuilleen eikä piilottelemaan niitä⁶¹. Samoin *Jammu* kehottaa *Ulkopuolista uneksijaa* pohtimaan miksi hän ei luota muihin, vaikka muut luottavat häneen.⁶² Nimimerkkejä kehoitetaan jakamaan tunteitaan kaveriensa tai vanhempiensa kanssa. Tunteiden jakamisen uskotaan todennäköisesti vahvistavan sosiaalisia suhteita ja helpottavan yksinäisyyden kokemusta.

Strange love voi kertoa homoudestaan vain harvoille ja valituille. Hänen on vaikea olla koulussa, kun muut kertovat vitsejä homoista ja hänen pitää nauraa mukana.⁶³ *Jammu* pahoittelee sitä, että ihmiset ovat tietämättömiä homoseksuaaleista ja kehottaa nimimerkkiä ottamaan yhteyttä homoseksuaalien yhdistykseen.⁶⁴ *Loneley Boy* vastasi nimimerkille *Strange love* ja kertoi, että hän ei voi kertoa homoseksuaalisuudestaan kenellekään ja toivoo samoin ajattelevien poikien kirjoittavan hänelle, sillä hän kaipaa kaveria, jolle hän voi kertoa totuuden itsestään.⁶⁵

Why me? ei voi kertoa kenellekään alkoholisti-isästään, vaikka hänellä on harrastuksissa kavereita.⁶⁶ *Jammu* kehottaa nimimerkkiä ottamaan yhteyttä koulukuraattoriin, nuorisotyöntekijöihin, ystäviin ja sosiaali- tai lastensuojeluviranomaisiin. *Jammu* kehottaa häntä myös keskustelemaan vanhempiensa kanssa ja muistuttaa, että hänen ei ole pakko jäädä kotiin.⁶⁷ *That`s only life* vastasi nimimerkille *Why me?* ja kertoi tietävänsä miltä alkoholisti-isän kanssa eläminen tuntuu. Hän neuvoo tätä elämään niin, että alkoholistia katsotaan alaspäin ja hänen perhettään ylöspäin.⁶⁸

Jammu ei tällä kertaa juuri ohjeista asioiden jakamiseen ystävien kanssa.⁶⁹ Tämä eroaa muille nimimerkeille aiemmin annetuista neuvoista. Syynä on todennäköisesti salaisuuksien henkilökohtaisuus. *Loneley boy* ja *That`s only life* antavat nimimerkeille

⁶¹ Bobby Jean, "Sulle Lasisilmä!" *Suosikki* 7/1988, 63-64.

⁶² Jammun vastaus nimimerkille "Ulkopuolinen uneksija" *Suosikki* 14/1989, 82.

⁶³ *Strange love*, "Heips!" *Suosikki* 2/1988, 16.

⁶⁴ Jammun vastaus nimimerkille "Strange love" *Suosikki* 2/1988, 16-17.

⁶⁵ *Loneley Boy*, "Sinulle Strange love!" *Suosikki* 5/1988, 96-97.

⁶⁶ *Why me?*, "Hei kaikki" *Suosikki* 1/1988, 16.

⁶⁷ Jammun vastaus nimimerkille "Why me?" *Suosikki* 1/1988, 16.

⁶⁸ *That`s only life*, "Nimimerkille Why me?" *Suosikki* 3/1988, 107.

⁶⁹ Jammun vastaus nimimerkille "Strange love" *Suosikki* 2/1988, 16-17 ja Jammun vastaus nimimerkille "Why me?" *Suosikki* 1/1988, 16.

vertaistukea ja *Loneley boy* sanoo olevansa avoin kirjeenvaihdolle samoin ajattelevien nimimerkkien kanssa.⁷⁰ *That`s only life* kehottaa nimimerkkiä *Why me?* elämään siten että häntä katsotaan ylöspäin.⁷¹ Vertaistukea antavat tässä aineistossa useat nimimerkit, jotka kertovat vastauksissaan kohdanneensa samankaltaisia haasteita kuin kirjoittajat.⁷²

Toisessa ryhmässä ovat *Pirre -92*, *6.6. torstai*, *Saturnus Girl* ja *Little lonely dreamer*. Kolme ensimmäistä esittää kovista ja *Little lonely dreamer* yrittää peittää huumorilla osaamattomuutensa.⁷³ Tässä ryhmässä olevat henkilöt esittävät mielestään jotain muuta kuin oikeasti ovat. *Pirre -92* kertoo vetävänsä koulussa koviksen roolia. Hän ei uskalla poistua roolistaan.⁷⁴ Jammun mukaan hän ei uskalla olla oma itsensä, vaikka uskaltaa vetää roolia. Jammun mukaan nimimerkin tulee laittaa itsensä likoon ja olla avoimempi.⁷⁵

6.6. torstai kertoo kuukauden kirjeeksi valitussa viestissään luoneensa itselleen kovan kimman maineen, vaikka vihaa itseään. Hän on mielestään ruma ja läski, koulukin meni ennen hyvin, mutta ei enää. Ihmiset luulevat, että hänellä on hyvä itsetunto, mutta oikeasti se on nolllilla.⁷⁶ Jammu kertoo nimimerkille, että hän ei ole näiden ajatusten kanssa yksin. Nimimerkin tulee miettiä miksi hän vetää roolia ja ketä se hyödyttää.⁷⁷ *Saturnus Girl* kertoo esittävänsä koulussa tunteetonta ja kovaa vaikka on oikeasti herkkä ja haavoittuvainen. Hän näyttää tunteensa vain koiralleen ja miettii, miten tulee selviämään ilman sitä.⁷⁸ Jammu ohjeistaa nimimerkkiä esittämään vähemmän, juttelemaan vanhemmilleen ja rentoutumaan.⁷⁹

⁷⁰ *Loneley Boy*, "Sinulle Strange love!" *Suosikki* 5/1988, 96-97 ja *That`s only life*, "Nimimerkille Why me?" *Suosikki* 3/1988, 107.

⁷¹ *That`s only life*, "Nimimerkille Why me?" *Suosikki* 3/1988, 107.

⁷² Katso ainakin: *Loneley Boy*, "Sinulle Strange love!" *Suosikki* 5/1988, 96-97 ja *That`s only life*, "Nimimerkille Why me?" *Suosikki* 3/1988, 107, Ulkopuolinen uneksija, "Tää on sulle Nora!". *Suosikki* 14/1989, 82 ja *Nonstop July -2000*, "Rakas Pelkuri riparille menijä!" *Suosikki* 7/1992, 86.

⁷³ *Pirre -92*, "The show must go on" *Suosikki* 3/1992, 96, *6.6. torstai*, "Moi pikkuihmiset!". *Suosikki* 9/1990, 109, *Saturnus Girl*, "Valoisampi tulevaisuus???" *Suosikki* 8/1989, 91 ja *Little lonely dreamer*, "Apuva!" *Suosikki* 4/1990, 96.

⁷⁴ *Pirre -92*, "The show must go on" *Suosikki* 3/1992, 96.

⁷⁵ Jammun vastaus nimimerkille "Pirre -92" *Suosikki* 3/1992, 96.

⁷⁶ *6.6. torstai*, "Moi pikkuihmiset!". *Suosikki* 9/1990, 109.

⁷⁷ Jammun vastaus nimimerkille "6.6. torstai" *Suosikki* 9/1990, 109.

⁷⁸ *Saturnus Girl*, "Valoisampi tulevaisuus???" *Suosikki* 8/1989, 91.

⁷⁹ Jammun vastaus nimimerkille "Saturnus Girl" *Suosikki* 8/1989, 91.

Little lonely dreamer kertoo peittävänsä huumorilla osaamattomuutensa ja haavoittuvuutensa. Häntä piikitellään koulussa ja hänen entinen paras ystävänsä on vienyt poikia hänen nenänsä edestä.⁸⁰ Nimimerkkiä *Little lonely dreamer* Jammu kehottaa lopettamaan itsesäällissä rypemisen ja olemaan positiivisempi ja itsekkäämpi.⁸¹ *13 and life* kehottaa nimimerkkiä *Little lonely dreamer* lopettamaan itsesäällissä pyörimisen ja lähtemään bailaamaan.⁸²

Jammu neuvoo henkilöitä olemaan avoimempia, miettimään miksi he vetävät roolia ja esittämään vähemmän.⁸³ Jammu kyseenalaistaa roolin vetämisen ja kehottaa nimimerkkejä olemaan oma itsensä. Jammun huomio siitä, miten *Pirre -92* uskaltaa esittää roolia, mutta ei uskalla olla oma itsensä muistuttaa Jammun neuvoa *Ulkopuoliselle uneksijalle*: miksi hän ei luota muihin, vaikka muut luottavat häneen.⁸⁴ Jammu neuvot vaikuttavat olevan linjassa aiemmin käsiteltyjen neuvojen kanssa. Nimimerkkien tulee laittaa itsensä likoon ja suhtautua itseensä ja muihin avoimemmin.

Viimeisessä ryhmässä ovat nimimerkit, *C.C.*, *Yksinäinen -77*, *Yksinäinen kulkija* ja *Alexandra*.⁸⁵ Nimimerkeillä *C.C.*, *Yksinäinen -77* ja *Alexandra* ei ole todellisia ystäviä.⁸⁶ Nimimerkki *C.C.* kertoo, että hän ei tunne kuuluvansa joukkoon kotikylälällään, koska hän ei halua keskustella mopoista, moottoreista, autoista tai traktoreista. Hän ei välitä näistä asioista ja siksi hänen on vaikea löytää keskustelunaiheita mikä harmittaa.⁸⁷ Jammun mukaan nuorten porukoissa jutunaiheet jäävät kieppumaan parin aiheen ympärille ja nämä yhteiset aiheet vahvistavat joukkohenkeä. Näin on myös

⁸⁰ *Little lonely dreamer*, "Apuva!" *Suosikki* 4/1990, 96.

⁸¹ Jammun vastaus nimimerkille "Little lonely dreamer" *Suosikki* 4/1990, 96.

⁸² *Suosikki* 6/1990, 77. "13 and life"

⁸³ Jammun vastaus nimimerkille "Saturnus Girl" *Suosikki* 8/1989, 91. ja Jammun vastaus nimimerkille "Pirre -92" *Suosikki* 3/1992, 96.

⁸⁴ Jammun vastaus nimimerkille "Pirre -92" *Suosikki* 3/1992, 96. Jammun vastaus nimimerkille "Ulkopuolinen uneksija" *Suosikki* 14/1989, 82.

⁸⁵ Tomorrow, "Kopkop!" *Suosikki* 4/1990, 97, C.C., "Prastuit!" *Suosikki* 8/1991, 84. Yksinäinen -77, "Sulle Insane" *Suosikki* 5/1992, 105, Yksinäinen kulkija, "Moi vaan!" *Suosikki* 2/1990, 104. Alexandra, "Moi!" *Suosikki* 6/1989, 123.

⁸⁶ C.C., "Prastuit!" *Suosikki* 8/1991, 84. Yksinäinen -77, "Sulle Insane" *Suosikki* 5/1992, 105 ja Alexandra, "Moi!" *Suosikki* 6/1989, 123.

⁸⁷ C.C., "Prastuit!" *Suosikki* 8/1991, 84.

kaupungeissa, sillä isommissa porukoissa ei uskalleta puhua muista kuin ”sallituista” asioista.⁸⁸

Yksinäinen -77 kertoo olevansa outo eikä hänellä ole yhtään hyvää ystävää. Hän haluaa sulautua joukkoon, mutta ei onnistu.⁸⁹ *Mahoney -92* kehottaa nimimerkkiä juttelemaan kavereilleen ja välttämään suosittuja henkilöitä. Nimimerkin tulisi tutustua toiseen yksinäiseen tai alemman luokan opiskelijaan.⁹⁰ *Lady from heavy heaven* kertoo nimimerkille, että erilaisuudesta tulee olla ylpeä. Itseä pitää rakastaa terveesti eikä muita tule ajatella. Nimimerkki voi olla oma itsensä, koska massaan sulautuminen on persoonaton ja helppo ratkaisu.⁹¹

Alexandra kertoo, että hänen kavereillaan on todellisia kavereita, joiden takia he eivät halua viettää hänen kanssaan aikaa. Hänellä on vähän todellisia ystäviä. Hän on menevä, mutta ei halua mennä yksin tai hankkia uusia kavereita.⁹² Jammu vastasi nimimerkille ja kertoi, että hänen kaverinsa voivat olla kiireisiä. Jammun mukaan nimimerkin tulee mennä nuorten kokoontumispaikoille ja tutustua siellä uusiin ihmisiin. Hän voi myös hankkia itselleen kirjekaverin.⁹³

Yksinäinen kulkija kertoo kuukauden kirjeeksi valitussa kirjeessään kyllästyneensä ihmisten valittamiseen. Ihmisistä nähdään ensin huonot puolet ja hyvät jäävät pienemmälle huomiolle. Nimimerkki ei tiedä miksi hän on syntynyt. Nimimerkki jaksaa synkän talven yli, koska hän odottaa päivää, jolloin joku kertoo rakastavansa häntä.⁹⁴ Jammun mukaan nimimerkki tuo hyvin esille sen, että viat huomataan usein ja huomautetaan helposti. Jammu kehottaa kaikkia kehumään ystäviään ja tarkkailemaan heidän reaktioitaan, sillä kiittämistä ja kehuja ei usein osata odottaa.⁹⁵ Kirje tuo mielestäni hyvin esille emotionaalisesti yksinäisten keskuudessa ilmenevän toiveen siitä, että joku huomaisi ja arvostaisi.

⁸⁸ Jammun vastaus nimimerkille ”C.C” *Suosikki* 8/1991, 84

⁸⁹ *Yksinäinen -77*, ”Sulle Insane” *Suosikki* 5/1992, 105.

⁹⁰ *Mahoney -92*, ”To you *Yksinäinen -77*” *Suosikki* 7/1992, 87.

⁹¹ *Lady from heavy heaven*, ”Hyvä *Yksinäinen -77*” *Suosikki* 7/1992, 87.

⁹² *Alexandra*, ”Moi!” *Suosikki* 6/1989, 123.

⁹³ Jammun vastaus nimimerkille ”*Alexandra*” *Suosikki* 6/1989, 123.

⁹⁴ *Yksinäinen kulkija*, ”Moi vaan!” *Suosikki* 2/1990, 104.

⁹⁵ Jammun vastaus nimimerkille ”*Yksinäinen kulkija*” *Suosikki* 2/1990, 104”

Nämä nimimerkit eivät kokeneet kuuluvansa joukkoon, joten he ovat emotionaalisesti yksinäisiä. Nimimerkki C.C oli onnistunut sulautumaan joukkoon, mutta joukon keskustelunaiheet eivät olleet hänestä mielenkiintoisia, kun taas *Yksinäinen -77* ei osannut sulautua joukkoon.⁹⁶ *Yksinäinen -77* sai nimimerkiltä *Lady from heavy heaven* ohjeeksi olla ylpeästi oma itsensä.⁹⁷ Tässä luvussa annetuissa neuvoissa avautuminen, uskaltaminen ja oma itsensä oleminen ovat olleet yleisiä.⁹⁸ Jammu ja muut nimimerkit ovat vastauksissaan kannustaneet emotionaalisesti yksinäisiä juttelemaan kavereilleen, vanhemmilleen, opettajille, kuraattoreille kirjekavereille ja niin edelleen. Vastauksissa on paljon konkreettisia neuvoja: toimi näin, puhu tälle, pohdi tätä.

1.2 Vastauksetta jääneet

Tässä alaluvussa käsittelen ne emotionaalisesti yksinäisten viestit, jotka jäivät ilman vastausta. Näitä nimimerkkejä oli viisi kappaletta.⁹⁹ Nimimerkkien *M -72*, *Poor lonesome cowgirl -74*, *Sweet Child O`no one*, *Kata xxx* ja *Hukkunut lapsi* kirjoittamat testit jäivät ilman vastausta.¹⁰⁰ On hyvä muistaa, että tarkastelemissani lehdissä julkaistiin lukijoiden viestejä laskujeni mukaan 681. Jammu vastasi viesteihin 250 kertaa. Palstalla julkaistuihin viesteihin sisältyvät myös ”runomaiset” 164 viestiä joihin Jammu ei vastannut. Kun runomaiset viestit vähennetään viestien kokonaismäärästä jäljelle jää 517 viestiä, joista vastauksen Jammulta sai 250 viestiä. Ei siis ole erityisen kummallista, että osaan viesteistä ei vastattu.

Hukkunut lapsi toivoo, että hänellä olisi kaveri, joka näkisi hänen sisimpäänsä. Hän kaipaakin rinnalleen ihmistä, joka olisi aina mukana ja huomaisi kun hän ei jaksaa. Hän etsii ihmistä, joka jaksaisi kuunnella.¹⁰¹ *Kata xxx* ei voi kertoa kenellekään, että hänen

⁹⁶ C.C, ”Prastuit!” *Suosikki* 8/1991, 84. *Yksinäinen -77*, ”Sulle Insane” *Suosikki* 5/1992, 105.

⁹⁷ *Lady from heavy heaven*, ”Hyvä Yksinäinen -77” *Suosikki* 7/1992, 87.

⁹⁸ Katso ainakin: *Lady from heavy heaven*, ”Hyvä Yksinäinen -77” *Suosikki* 7/1992, 87. Jammun vastaus nimimerkille ”Saturnus Girl” *Suosikki* 8/1989, 91. Jammun vastaus nimimerkille ”Pirre -92” *Suosikki* 3/1992, 96. Jammun vastaus nimimerkille ”Mun nimi on Sanna” *Suosikki* 8/1990, 82. Jammun vastaus nimimerkille ”Nora” *Suosikki* 11/1989, 145. Jammun vastaus nimimerkille ”Lasisilmä” *Suosikki* 5/1988, 96. Bobby Jean, ”Sulle Lasisilmä!” *Suosikki* 7/1988, 63-64.

⁹⁹ Liite 1.2

¹⁰⁰ *Kata xxx*, ”Mun katse” *Suosikki* 2/1988, 17. *M -72*, ”Moi kaikki!” *Suosikki* 13/1989, 63. *Poor lonesome cowgirl -74*, ”Heips!” *Suosikki* 6/1990, 76. *Hukkunut lapsi*, ”Heips!” *Suosikki* 12/1991, 101. ja *Sweet child O`no one* Ei tiedossa *Suosikki* 8/1992, 85.

¹⁰¹ *Hukkunut lapsi*, ”Heips!” *Suosikki* 12/1991.

äitinsä on ”viittä vaille hullu”. Hänellä on miljoonia tuttuja, mutta ei yhtään sydänystävää ja hänet tunnetaan ikinaurajana.¹⁰² *Sweet Child O`no one* kertoo, että hänellä on paljon tuttuja, mutta se ei merkitse mitään, koska hän on melkein unohtanut miltä luottamus ja läheisyys tuntuivat. Hän kaippaa rinnalleen samanlaista unelmoijaa kuin hän itse.¹⁰³

M -72 kertoo, että hänen kaverinsa ovat käyttäneet häntä rahan tai tämän asunnon takia. Nimimerkin löytämä tyttöystävä oli myös jättänyt hänet. Nimimerkki ei ole myöskään löytänyt uusia ystäviä.¹⁰⁴ *Poor lonesome cowgirl -74* Toteaa, että hänellä ei ole ketään, jonka kanssa jakaa iloja ja suruja. Hänen kaverinsa tulevat hänen seuraansa vain, kun heillä ei ole muuta tekemistä.¹⁰⁵

Tässä alaluvussa on useita tekstejä, jossa rinnalle kaivataan hyvää ystävää.¹⁰⁶ Edellisessä alaluvussa oli useita samankaltaisia tekstejä.¹⁰⁷ Nimimerkkien *Alexandra* ja *Poor lonesome cowgirl* tarinat muistuttavat toisiaan, koska molempien nimimerkkien mukaan heidän kaverinsa tulevat heidän seuraansa, vain jos muita vaihtoehtoja ei ole.¹⁰⁸

Nimimerkin *Kata xxx* kertomus siitä, miten hänet tunnetaan ikinaurajana¹⁰⁹ muistuttaa edellisen alaluvun esittävien nimimerkkien *Pirre -92*, *6.6. torstai*, *Saturnus Girl* ja *Little lonely dreamer* tarinoista¹¹⁰ Nämä nimimerkit peittävät tunteensa ja heillä on hahmo, joka toimii heidän sijastaan ulkomaailmassa. Tämä linkittyy voimakkaasti jo esille nousseeseen tuntemukseen siitä, että nimimerkit eivät koe voivansa jakaa todellista minäänsä tai ongelmiaan muiden kanssa.

¹⁰² Kata xxx, ”Mun katse” *Suosikki* 2/1988, 17.

¹⁰³ Sweet child O`no one Ei tiedossa *Suosikki* 8/1992, 85.

¹⁰⁴ M -72, ”Moi kaikki!” *Suosikki* 13/1989, 63.

¹⁰⁵ Poor lonesome cowgirl -74, ”Heips!” *Suosikki* 6/1990, 76.

¹⁰⁶ Kata xxx, ”Mun katse” *Suosikki* 2/1988, 17. Poor lonesome cowgirl -74, ”Heips!” *Suosikki* 6/1990, 76.

Hukkunut lapsi, ”Heips!” *Suosikki* 12/1991, 101. ja Sweet child O`no one Ei tiedossa *Suosikki* 8/1992, 85.

¹⁰⁷ Katso ainakin: Strange Love, ”Heips!” *Suosikki* 2/1988, 16. Why me?, ”Hei kaikki” *Suosikki* 1/1988, 16.

Loneley Boy, ”Sinulle Strange love!” *Suosikki* 5/1988, 96-97. Lasisilmä, ”HEP!” *Suosikki* 5/1988, 96.

Suosikki 5/1988, 96. Mun nimi on Sanna, ”Kuunnelkaa!” *Suosikki* 8/1990, 82. Nora, ”Moi Jammu ja muut!” *Suosikki* 11/1989, 145. Ulkopuolinen uneksija, ”Tää on sulle Nora!”. *Suosikki* 14/1989, 82.

¹⁰⁸ Poor lonesome cowgirl -74, ”Heips!” *Suosikki* 6/1990, 76. Alexandra, ”Moi!” *Suosikki* 6/1989, 123.

¹⁰⁹ Kata xxx, ”Mun katse” *Suosikki* 2/1988, 17.

¹¹⁰ Pirre -92, ”The show must go on” *Suosikki* 3/1992, 96, 6.6. torstai, ”Moi pikkuihmiset!”. *Suosikki*

9/1990, 109, Saturnus Girl, ”Valoisampi tulevaisuus???” *Suosikki* 8/1989, 91 ja Little lonely dreamer,

”Apuva!” *Suosikki* 4/1990, 96.

Nimimerkkien *Sweet Child O`no one* ja *Kata xxx* viesteissä yhteistä on se, että molemmat kertovat tuntevansa paljon ihmisiä.¹¹¹ He eivät kuitenkaan koe näiden ystävyysuhteiden olevan riittäviä. Ensimmäisessä alaluvussa samanlaisia tekstejä oli useita.¹¹² Nimimerkin *M -72* tarina siitä miten hänestä hyödyttiin¹¹³, on tässä aineistossa poikkeus. Lähimmäksi tätä osuvat *Alexandran* ja *Poor lonesome cowgirlin* kertomukset siitä miten heidän kaverinsa tulevat heidän luokseen, vain jos muita vaihtoehtoja ei ole.¹¹⁴

¹¹¹ Sweet child O`no one Ei tiedossa *Suosikki* 8/1992, 85. Kata xxx, "Mun katse" *Suosikki* 2/1988, 17.

¹¹² C.C, "Prastuit!" *Suosikki* 8/1991, 84. Yksinäinen -77, "Sulle Insane" *Suosikki* 5/1992, 105 ja Alexandra, "Moi!" *Suosikki* 6/1989, 123.

¹¹³ M -72, "Moi kaikki!" *Suosikki* 13/1989, 63.

¹¹⁴ Poor lonesome cowgirl -74, "Heips!" *Suosikki* 6/1990, 76. Alexandra, "Moi!" *Suosikki* 6/1989, 123.

2. Sosiaalisesti yksinäiset

Tässä luvussa käsittelen sosiaalisesti yksinäisten nimimerkkien *Schoolgirl?*, *Lonely and Unhappy*, *Tomorrow*, *Siipirikko*, *Together Forever*, *Pelkuri riparille menijä*, *M for the T from S* ja *Surullista mutta totta* viestit (8 kpl)¹¹⁵ sekä niihin Jammulta ja muilta nimimerkeiltä tulleet vastaukset¹¹⁶. Ainoastaan nimimerkki *M for the T from S* jäi ilman vastausta, joten käsittelen hänen viestinsä viimeisenä.

Schoolgirl? kertoo, että hän pelkää koulua eikä hänellä ole ketään, jolle hän voisi kertoa ongelmastaan. Hän ei uskalla tutustua kehenkään.¹¹⁷ Jammu kysyy nimimerkiltä, pelkääkö hän kaikkea koulun ulkopuolista vai pelkää koulua. Jammu kysyy nimimerkiltä, onko hänellä harrastuksia ja onko hän koittanut hankkia kirjekavereita.¹¹⁸

Lonely and Unhappy on pakotettu lukioon ja hänen vanhempansa uhkaavat heittää hänet ulos, jos hän ei lue. Hänen vanhempansa haukkuvat häntä hulluksi ja tyhmäksi. Nimimerkillä ei ole yhtään kaveria. Hänen entiset kaverinsa eivät enää puhu hänelle, koska hän ei ollut hankkinut kesän aikana jatkäkaveria kuten hänen kaverinsa. Hän on mielestään ujo, hiljainen ja sulkeutunut, joten häntä ei huomaa kukaan.¹¹⁹ Jammun mukaan nimimerkkiä ei voi heittää ulos kodista ennen täysi-ikäisyyttä. Koulun ongelmista tulee keskustella luokanvalvojan kanssa ja kavereita ilmaantuu aina jostain.¹²⁰

Tomorrow kertoo toivovansa, että hänet huomattaisiin. Hän ei syö ja hänellä on joka ilta itkettyneet kasvot. Hän on menettänyt rakastamansa ihmiset. Hänen mielestään vain ikuinen rauha on ratkaisu, jos kukaan ei huomaa häntä.¹²¹ Jammun mukaan nimimerkin tulee ottaa yhteyttä ammattiauttajaan.¹²² *Siipirikko* kertoo, että hänestä on tullut kiusaamisen jäljiltä arka eikä hän uskalla tehdä tuttavuutta uudella

¹¹⁵ Liite 2

¹¹⁶ Liite 2.1 ja Liite 2.2

¹¹⁷ *Schoolgirl?*, "Hei!" *Suosikki* 6/1990, 76.

¹¹⁸ Jammun vastaus nimimerkille "*Schoolgirl?*" *Suosikki* 6/1990, 76.

¹¹⁹ *Lonely and unhappy*, "Hai!" *Suosikki* 2/1991, 68.

¹²⁰ Jammun vastaus nimimerkille "*Lonely and unhappy*" *Suosikki* 2/1991, 68.

¹²¹ *Tomorrow*, "Kopkop!" *Suosikki* 4/1990, 97.

¹²² Jammun vastaus nimimerkille "*Tomorrow*" *Suosikki* 4/1990, 97.

paikkakunnalla. Hänellä ei ole muita ystäviä kuin hänen kissansa.¹²³ Jammu kehottaa kiusattuja olemaan alistumatta ja puhumaan aiheesta muille. Ikäviä asioita ei tule muistella vaan tulee siirtyä eteenpäin ja tulla ulos kuorestaan.¹²⁴

Together Forever kertoo kirjeessään muuttaneensa Helsinkiin ja tämän johtaneen siihen, että hänen elämältään putosi pohja. Ensimmäisenä koulupäivänä hän huomasi, että kukaan ei välittänyt kuka tuli ja kuka lähti, sillä kaikilla oli lapsuudenkaveri. Oltuaan puoli vuotta kaverittomana koulussa hän päätti etsiä kavereita aloittamalla harrastuksia. Hän ei löytänyt harrastuksista ystäviä ja vaikka hän ehkä onkin valikoiva ystävien suhteen, ei hän enää tiedä mitä tehdä.¹²⁵ Jammu toteaa, että nimimerkin ei kannata masentua vaan etsiä kirjekavereita. Nimimerkin kannattaa myös olla ulospäin suuntautuva, mutta ei tuppautua kenenkään seuraan vaan antaa ihmisten tulla luokseen. Hänen tulee olla lämmin sisäisestä kylmyydestä huolimatta ja lähteä baanalle ilman pelkoa.¹²⁶

Nimimerkki *Pelkuri riparille menijä* kertoo kirjeessään pelkäävänsä rippikouluun menoa. Hän on todella yksinäinen ja tietää, että rippikoulusta löytyisi kavereita, mutta ei vain uskalla mennä sinne. Hän tietää, että monella on sama ongelma ja toivoo muilta lukijoilta kertomuksia heidän kokemuksistaan.¹²⁷ Jammu tiedustelee mikä rippikoulussa pelottaa. Jammun mukaan myös nimimerkki saa rippikoulussa ystäviä ja hän voi mennä aina puhumaan isosille, jos ongelmia ilmaantuu. Nimimerkin ei tarvitse pelätä jäävänsä rippikoulussa yksin, sillä siellä on ihmisiä häntä tukemassa. Nimimerkki voi myös soittaa seurakuntansa nuorten kerhoon tai piiriin ja kysyä lisätietoja isosista tai rippikoulusta. Jammu kehotti myös muita kertomaan rippikoulukokemuksistaan.¹²⁸

Nimimerkit *Isonen -75*, *Love is wonderful thing*, *Nonstop July -2000* ja *Paula* vastasivat kirjeissään nimimerkille *"Pelkuri riparille menijä"*.¹²⁹ Nimimerkin *Isonen -75* mukaan

¹²³ Siipirikko, "Katsokaa mitä teette!" *Suosikki* 11/1990, 70.

¹²⁴ Jammun vastaus nimimerkille "Siipirikko" *Suosikki* 11/1990, 70.

¹²⁵ *Together Forever*, "Kaikille yksinäisille!" *Suosikki* 10/1989, 82.

¹²⁶ Jammun vastaus nimimerkille *Together Forever* *Suosikki* 10/1989, 82.

¹²⁷ *Pelkuri riparille menijä*, "Help!" *Suosikki* 5/1992, 105.

¹²⁸ Jammun vastaus nimimerkille *"Pelkuri riparille menijä"* *Suosikki* 5/1992, 105.

¹²⁹ *Isonen -75*, "Sinulle *Pelkuri riparille menijä!*" *Suosikki* 7/1992, 86. *Love is a wonderful thing*, "Hello *Pelkuri riparille menijä!*" *Suosikki* 7/1992, 86. *Nonstop July -2000*, "Rakas *Pelkuri riparille menijä!*" *Suosikki* 7/1992, 86. *Paula*, "Yo! *Pelkuri riparille menijä* 5/92" *Suosikki* 10/1992, 82.

riparin vapaa-aika kannattaa käyttää kaverien hankkimiseen. Kaikki ovat leirillä syrjässä muista ja alkavat etsiä sieltä seuraa, joten kannattaa mennä rohkeasti muiden joukkoon.¹³⁰ *Love is wonderful thing* kertoo, että riparilla saa uusia kavereita se luokan hiljaisinkin. Ihmiset käyttäytyvät koulussa eri tavalla kuin riparilla. Riparilla tutustuu paremmin niihin tyypeihin, joihin ei ole koulussa tutustunut ja kaikista löytyy paljon uusia piirteitä.¹³¹

Nonstop July -2000 kertoo, että muilla rippikoululaisilla näytti olevan omat kaverinsa ja nimimerkki tunsivat olevansa kolmas pyörä. Hän harkitsi riparin lopettamista, mutta jaksosi isosensa tuella. Kun hän jäi yksin naispappi keksi hänelle tekemistä. Riparille mennessä kannattaa olla rohkea sekä mennä sinne avoimin mielin. Hän olisi oppinut vähemmän, jos hän ei olisi kokenut sitä yksinäistä kaksiviikkoista. Yksinäisyydestä kannattaa puhua isoselle tai papille, sillä he ovat vaitiolovelvollisia ja valmiita auttamaan. Kaikkien lukijoiden tulisi auttaa yksinäisiä ottamalla heidät mukaan.¹³²

Paula vastaa kirjeessään nimimerkille *Pelkuri riparille menijä*. Kesä on mennyt ja hän haluaisi tietää miten leiri meni. Nimimerkki on itse ollut kesällä leirillä ja hänelle jäi sieltä ihania muistoja. Koulussa häntä kiusannut henkilö oli leirillä mukava ja tämän lisäksi isosilla ja muilla leiriläisillä oli alusta asti hyvä fiilis. Lähtöpäivänä osaa harmitti, että leiri päättyi ja konfirmaatiossa luvattiin moikata, kun tavataan. Nimimerkillä on hillitön ikävä leiriläisiä ja isosia.¹³³

Nimimerkki sai paljon ohjeita rippikoulussa selviämiseen: isoseen ja pappiin tukeutuminen¹³⁴, rohkeasti muiden joukkoon meneminen¹³⁵, kaikki ovat samassa oudossa tilanteessa, joten tutustuminen on helpompaa¹³⁶, ihmiset käyttäytyvät leirillä eri lailla kuin koulussa, joten tutustuminen on helpompaa¹³⁷, seurakunnalta voi kysyä

¹³⁰ Isonen -75, "Sinulle Pelkuri riparille menijä!" *Suosikki* 7/1992, 86.

¹³¹ Love is a wonderful thing, "Hello Pelkuri riparille menijä!"

¹³² Nonstop July -2000, "Rakas Pelkuri riparille menijä!" *Suosikki* 7/1992, 86.

¹³³ Paula, "Yo! Pelkuri riparille menijä 5/92" *Suosikki* 10/1992, 82.

¹³⁴ Nonstop July -2000, "Rakas Pelkuri riparille menijä!" *Suosikki* 7/1992. Jammun vastaus nimimerkille "Pelkuri riparille menijä" *Suosikki* 5/1992, 105.

¹³⁵ Isonen -75, "Sinulle Pelkuri riparille menijä!" *Suosikki* 7/1992, 86.

¹³⁶ Ibidem

¹³⁷ Love is a wonderful thing, "Hello Pelkuri riparille menijä!" *Suosikki* 7/1992, 86. Paula, "Yo! Pelkuri riparille menijä 5/92" *Suosikki* 10/1992, 82.

lisätietoja rippikoulusta¹³⁸ ja riparille kannattaa mennä avoimin mielin¹³⁹. Rippikoulussa yksinjäämistä pelkääminen liittyy laajemmin sosiaalisesta yksinäisyydestä käytyyn keskusteluun, siten että kyseessä on taas yksi henkilö, joka kertoo uuden ympäristön ja yksinäisyyden suhteesta. Nimimerkit *Siipirikko*, *Together Forever* ja *Nonstop July -2000* kohtasivat kaikki vaikeuksia ystävien hankkimisessa uudessa ympäristössä.¹⁴⁰

Surullista mutta totta kertoo tarinan työstä, jonka isä pakotti tämän kanssaan sänkyyn. Tyttö kertoi muille tytöille kaiken, mutta hän sai hullun leiman, hänelle huudeltiin ja lopulta hän sai vain sääliä katseita.¹⁴¹ Jammun mukaan tytöillä ei ollut ymmärrystä suhtautua asiaan. Tytön tulisi olla yhteydessä lastensuojelu- tai sosiaaliviranomaisiin.¹⁴² Tämä nimimerkki on jäänyt yksin, koska jakaessaan kokemuksen seksuaalisesta hyväksikäytöstä hänen kaverinsa alkoivat kiusata häntä.

M for the T from S kertoo kuukauden kirjeeksi valitussa kirjeessään yksilöllisyyden olevan katoamassa. Erilaisuuden taakkaa joutuu kantamaan raskaana, kunnes sulautuu massaan, mutta silloin on vielä yksinäisempi. Loukkaukset ovat vieneet hänen itsevarmuutensa. Kuoren avaaminen johtaa siihen, että näkee todelliset ystävät, jotka näkevät sinut sellaisena kuin olet.¹⁴³ Viestissä kerrotaan siitä, miten erilaisuutta joutuu kantamaan yksin, sillä kaikki haluavat sulautua massaan. Sulaututtuaan massaan nimimerkille tulee vielä heikompi olo. Yksinäisyys lisää epävarmuutta, mutta yksinäisten tulee silti avata kuorensa, sillä vain näin he voivat saada todellisia ystäviä¹⁴⁴ Tässä viestissä tuodaan jälleen esille sitä, miten tärkeää on näyttää sisimpänsä ja avautua eikä vain sopeutua joukkoon.

Tässä luvussa käsiteltiin sosiaalisesti yksinäisiä henkilöitä, joilla oli hyvin erilaisia haasteita. Tässä aineistossa sosiaalinen yksinäisyys oli voimakkaasti sidoksissa

¹³⁸ Jammun vastaus nimimerkille "Pelkuri riparille menijä" *Suosikki* 5/1992, 105.

¹³⁹ Nonstop July -2000, "Rakas Pelkuri riparille menijä!" *Suosikki* 7/1992.

¹⁴⁰ Nonstop July -2000, "Rakas Pelkuri riparille menijä!" *Suosikki* 7/1992. Together Forever, "Kaikille yksinäisille!" *Suosikki* 10/1989, 82. Siipirikko, "Katsokaa mitä teette!" *Suosikki* 11/1990, 70.

¹⁴¹ Surullista mutta totta, "Moi!" *Suosikki* 10/1988, 146

¹⁴² Jammun vastaus nimimerkille "Surullista mutta totta" *Suosikki* 10/1988, 146

¹⁴³ M for the T from S, "Kuiskaus...". *Suosikki* 12/1992, 102.

¹⁴⁴ M for the T from S, "Kuiskaus...". *Suosikki* 12/1992, 102.

poikkeukselliseen tilanteeseen¹⁴⁵ tai uuteen ympäristöön¹⁴⁶. Sosiaalisen piirin vaihtuminen tai puuttuminen vaikuttaa aiheuttaneen kirjoittajille haasteita. Sosiaalisesti yksinäiset henkilöt vaikuttavat olevan myös emotionaalisesti yksinäisiä. Jammu ja muut vastauksia lähettäneet nimimerkit pyrkivät avustamaan nimimerkkejä näiden piirien rakentamiseen. Rippikoulua arastava nimimerkki sai poikkeuksellisen paljon vastauksia, sillä Jammun lisäksi hänelle vastasi neljä muuta henkilöä.¹⁴⁷ Tähän vaikutti todennäköisesti se, että Jammu kehotti muita kirjoittajia kertomaan rippikoulukokemuksistaan.¹⁴⁸

¹⁴⁵ Surullista mutta totta, "Moi!" *Suosikki* 10/1988, 146. Schoolgirl?, "Hei!" *Suosikki* 6/1990, 76.

¹⁴⁶ Pelkuri riparille menijä, "Help!" *Suosikki* 5/1992, 105. Nonstop July -2000, "Rakas Pelkuri riparille menijä!" *Suosikki* 7/1992. Together Forever, "Kaikille yksinäisille!" *Suosikki* 10/1989, 82. Siipirikko, "Katsokaa mitä teette!" *Suosikki* 11/1990, 70.

¹⁴⁷ Jammun vastaus nimimerkille "Pelkuri riparille menijä" *Suosikki* 5/1992, 105. Isonen -75, "Sinulle Pelkuri riparille menijä!" *Suosikki* 7/1992, 86. Love is a wonderful thing, "Hello Pelkuri riparille menijä!" *Suosikki* 7/1992, 86. Nonstop July -2000, "Rakas Pelkuri riparille menijä!" *Suosikki* 7/1992, 86. Paula, "Yo! Pelkuri riparille menijä 5/92" *Suosikki* 10/1992, 82.

¹⁴⁸ Jammun vastaus nimimerkille "Pelkuri riparille menijä" *Suosikki* 5/1992, 105.

3. Runomuotoiset viestit ja kuukauden kirje

Tässä luvussa käsittelen tämän aineiston runomuotoiset viestit. *A boy from business sity*, *Avalon*, *Katja*, *Aiheittako elämään kyllästynyt*, *Yksinäinen kostaja*, *Väsynyt ja T.P.K* kirjoittivat yhteensä seitsemän runomuotoista viestiä, joista yhteenkään ei vastattu.¹⁴⁹

Tämän lisäksi käsittelen kuukauden kirjettä¹⁵⁰, joka on osoitettu yleisesti kaikille palstan lukijoille. Kirje sivuaa yksinäisyyttä ja otan sen siksi mukaan käsittelyyn. Kuukauden kirje oli toimituksen valitsema kirje, joka nostettiin palstalla keskeiselle paikalle ja jonka kirjoittaja sai sadan markan¹⁵¹ palkinnon.¹⁵²

Tyttö varjoisilta kujilta -71 kehottaa kuukauden kirjeeksi valitussa kirjeessään yksinäisiä ottamaan itseään niskasta kiinni ja menemään harrastuksiin tai discoon. Yksinäisten tulee olla iloisia, välittömiä, keksiä piristystä ulkonäköön. Vastoinkäymisiä tulee kaikille, mutta ne pitää kestää.¹⁵³ Jammun mukaan pointti on oikea, koska elämä ei ole sitä varten, että kätkeydytään sisälle. Jammun mukaan jokainen saa elää sellaisena kuin haluaa.¹⁵⁴ Tämä viesti kertoo asenteesta, jolla jotkut kirjoittajat suhtautuivat yksinäisiin. Valittaminen tulee lopettaa ja yksinäisten tulee alkaa aktiivisesti ratkaisemaan ongelmiaan. Tämä on näkyvillä läpi koko tutkimuksen Jammun ja muiden nimimerkkien kertoessa konkreettisia esimerkkejä, joilla yksinäisyyttä vastaan voi taistella.

Nimimerkki *A boy from business sity* on kirjoittanut runomuotoisen viestin, jossa hän pohtii, miten hän on jaksanut tähän päivään asti ja miten hän jaksaa tulevaisuudessa elää. Hän toivoo, että olisi joku ihminen, joka tulisi ja repisi hänen naamionsa ja pääsisi hänen sisimpäänsä.¹⁵⁵ Nimimerkki *Avalon* kertoo runomuotoisessa viestissään siitä, miten hänellä on kolmetoista bestistä tusinassa ja miten nämä eivät ymmärrä hänen mielenkiinnonkohteitaan. Hän on ahdistaa, että hän ei saa kertoa siitä, miten rakastaa

¹⁴⁹ Liite 3

¹⁵⁰ *Tyttö varjoisilta kujilta -71*, "Moi!" *Suosikki* 13/1988, 90.

¹⁵¹ Sata vuoden 1988 markkaa vastaa tilastokeskuksen rahanarvomuuuntimen mukaan 29,99 vuoden 2019 euroa. <https://www.stat.fi/tup/laskurit/rahanarvonmuunnin.html> Elinkustannusindeksin muutos oli kyseisellä aikavälillä 78,29 %. Viitattu 22.4.2020.

¹⁵² *Suosikki* 1/1988, 16.

¹⁵³ *Tyttö varjoisilta kujilta -71*, "Moi!" *Suosikki* 13/1988, 90.

¹⁵⁴ Jammun vastaus nimimerkille "*Tyttö varjoisilta kujilta -71*" *Suosikki* 13/1988, 90.

¹⁵⁵ *A boy from business sity*, "Yksin" *Suosikki* 5/1988, 97.

historiaa ja tämän lisäksi häntä ahdistavat suomalaiset. Hän ei arvosta itseään ja aikoo muuttaa pois Suomesta heti kun voi.¹⁵⁶ *Katja* kertoo runomuotoisessa viestissään menevänsä kartsalle¹⁵⁷, mutta yksikään hänen siellä saamistaan haleista ei ole hänen kaipaamansa ystävän halaus.¹⁵⁸ Nimimerkki *Aiheittako elämään kyllästynyt?* on kirjoittanut runomuotoisen viestin, jossa hän toteaa, että hänellä ei ole yhtään tosiystävää ja yksin on elämässä yritettävä eteenpäin.¹⁵⁹ Runoissa kerrotaan emotionaalisesta yksinäisyydestä: toivotaan jonkun näkevän sisimpään¹⁶⁰, kaverit eivät ymmärrä mielenkiinnonkohteita¹⁶¹, yksikään halaus ei ole ystävän halaus¹⁶² ja ei ole yhtään tosiystävää¹⁶³. Nämä runot kertoivat emotionaalisesti yksinäisistä henkilöistä, jotka kokevat, että heidän ihmissuhteensa ei vastaa heidän tarpeitaan.

Nimimerkki *Yksinäinen kostaja* kertoo runomuotoisessa kirjeessään kasvaneensa yksin ja oppineensa selviämään yksin. Hän kätkenyt turvattomuutensa ja haluaa kostaa. Hän ei huuda vaan hänen sydämensä huutaa, että hänkin on olemassa.¹⁶⁴ *Yksinäinen kostaja* vaikuttaa olevan sekä emotionaalisesti, että sosiaalisesti yksinäinen. Vaikka hän kertoo pärjäävänsä hänen sydämensä huutaa, että hänkin on olemassa¹⁶⁵, joten hän on selkeästi tyytymätön tilanteeseensa.

Nimimerkki *T.P.K* kertoo runomuotoisessa viestissään, jonka otsikko on ”*Kaveripiiri*” siitä, miten hän ei löydä tietä ympyrän sisälle. Hän kertoo, että hän ulkona sateessa eikä löydä reittiä ympyrän sisälle. Hän toivoo, että joku antaisi hänelle ohjekirjan tai näyttäisi tien ympyrän sisälle.¹⁶⁶ Runo kertoo siitä, miten nimimerkki on yksin ulkona muiden ollessa kaveripiirissä, johon hän ei osaa mennä sisälle. Sosiaalinen yksinäisyys kiteytyy mielestäni hyvin tähän runoon, koska sosiaaliselle yksinäisyydelle tyypillistä on kaverien puuttuminen.

¹⁵⁶ Avalon, ”AAARRGGHH!” *Suosikki* 11/1990, 71.

¹⁵⁷ Puhekielinen ilmaus, joka tarkoittaa tässä yhteydessä katua/kaupunkia.

<https://www.suomisanakirja.fi/kartsa> Viitattu 22.4.2020 ks. myös http://stadinslangi.fi/wordpress/wp-content/uploads/2014/11/slangi_suomi1.pdf s.62. Viitattu 22.4.2020

¹⁵⁸ Katja, ”Ystävän...” *Suosikki* 6/1990, 77.

¹⁵⁹ Aiheittako elämään kyllästynyt?, Ei otsikkoa *Suosikki* 2/1988, 17.

¹⁶⁰ A boy from business sity, ”Yksin” *Suosikki* 5/1988, 97.

¹⁶¹ Avalon, ”AAARRGGHH!” *Suosikki* 11/1990, 71.

¹⁶² Katja, ”Ystävän...” *Suosikki* 6/1990, 77.

¹⁶³ Aiheittako elämään kyllästynyt?, Ei otsikkoa *Suosikki* 2/1988, 17.

¹⁶⁴ Yksinäinen kostaja, ”Yksin” *Suosikki* 11/1989, 145.

¹⁶⁵ Ibidem

¹⁶⁶ T.P.K, ”Kaveripiiri” *Suosikki* 1/1989, 83.

Nimimerkki *Väsnynt* kertoo runomuotoisessa kirjeessään, että yksinäisyys asuu hänessä ja hänen huoneessaan. Yksinäisyys istuu hänen ikkunalaudallaan, kun hän makaa sängyllään ja kun hän istuu ikkunalaudalla yksinäisyys makaa sängyllä. Yksinäisyys ilkkuu ja irvistää hänelle, mutta joskus yksinäisyys istuu hänen sylissään ja lohduttaa häntä.¹⁶⁷ Vaikeammin ryhmiteltävä runo oli mielestäni nimimerkin *Väsnynt* runo, jossa hän kertoo ilkkuvasta ja irvistelevästä, mutta toisaalta lohduttavasta yksinäisyydestä.¹⁶⁸ Tämä runo kertoo mielestäni sitä, miten erityisesti yksinololla voi olla positiivisia vaikutuksia ja se muuttuu yksinäisyydeksi vasta sitten, kun se koetaan negatiivisena. Tämän nimimerkin suhde yksinoloon ei siis ole yksiselitteinen. Runomuotoisiin viesteihin ei Jammun palstalla vastattu ollenkaan. Palstan runo-osion voi sanoa olevan vapaa tila, jossa tunteet voi näyttää ilman muiden nimimerkkien tai Jammun (julkaistua!) arvostelua. Jos muita palstalle lähetettyjä tekstejä voidaan pitää avunpyyntöinä- tai huutoina niin runot olivat pelkästään huutoja.

¹⁶⁷ *Väsnynt*, Ei otsikkoa *Suosikki* 10/1992, 83.

¹⁶⁸ *Väsnynt*, Ei otsikkoa *Suosikki* 10/1992, 83.

Loppulause

Tässä tutkielmassa käsittelin *Suosikissa* vuosina 1988-1992 ilmestyneitä yksinäisten nimimerkkien tekstejä. Emotionaalisesti yksinäisiä nimimerkkejä oli enemmän kuin sosiaalisesti yksinäisiä henkilöitä. Emotionaalisesti yksinäisillä henkilöillä ongelmia oli sosiaalisten suhteiden laadussa. Joukossa oli henkilöitä, jotka eivät kokeneet luottavansa ystäviinsä, kokivat että heillä ei ole hyviä ystäviä tai kokivat että kukaan ei näe millaisia he oikeasti ovat. Heidän saamissaan vastauksissa korostui kehoitus ajatusten jakamiseen ja ystäviin luottamiseen. Henkilöitä kehoitettiin antamaan ystävilleen mahdollisuus olla oikeita ystäviä, joiden kanssa voi jakaa huolet ja murheet.

Sosiaaliselle yksinäisyydelle tyypillistä oli sosiaalisten suhteiden puuttuminen. Sosiaalisten suhteiden rakentamiseksi ehdotettiin ihmisten rohkeaa lähestymistä, kuoresta ulos tulemista ja kirjekaverin hankkimista. Sosiaalisesti yksinäisten haasteet vaikuttivat olevan monipuolisempaa ja he olivat usein sekä emotionaalisesti että sosiaalisesti yksinäisiä.

Runojen analysointi ja ryhmittely oli vaikeaa, koska runoissa nimimerkki ilmaisee tunteensa eri tavalla kuin muissa teksteissä. Muut palstalle lähetetyt tekstit oli usein aloitettu tervehdyksellä, ja ne sisälsivät ongelman määrittelyn ja avunpyynnön. Runoissa rakenne oli erilainen. Niissä nimimerkki kirjoitti miltä hänestä tuntuu eikä sitä kirjoitettu vastausta hakien, kuten muita kirjeitä.

Jammun vastauksissa toistuva teema oli ongelmasta keskustelu tapauksen laadusta vaihdellen muun muassa kaverien, vanhempien, koulun henkilökunnan tai sosiaaliviranomaisten kanssa. En havainnut Jammun vastauksissa suurta vaihtelua emotionaalisesti ja sosiaalisesti yksinäisten henkilöiden välillä. Muiden nimimerkkien vastauksista nousee esille se, että nimimerkit, joilla oli vastaavia ongelmia, vastasivat kohtalotoveriensä viesteihin. Vastauksissa näkyy myös asenne, jossa yksinäisten ei tule jäädä murehtimaan kamalaa kohtaloaan vaan pyrkiä aktiivisesti parantamaan asemaansa.

Tutkielma selventää yksinäisten mielenmaisemaa ja sitä, miten palstaa pitävä aikuinen on neuvonut nuoria. Jatkossa kyseistä palstaa voisi tutkia esimerkiksi tutustumalla

siihen, miten nuoret ovat kirjoittaneet erilaisista ajankohtaisista aiheista, kuten skineistä ja lamasta. Yksinäisyyden ulottuvuuksien kannalta samaa aineistoa voisi käsitellä pidemmällä aikavälillä ja tutkimuskysymyksen voisi laajentaa kattamaan mielenterveyttä, sillä yksinäisyys linkittyy voimakkaasti masennukseen. Kyseisessä lehdessä on lääkärin neuvoille omistettu palsta, joten olisi mielenkiintoista tarkastella molempia palstoja ja seurata miten mielenterveyteen liittyvät tekstit jakautuvat näiden palstojen välillä eri aikoina.

Lähteet ja tutkimuskirjallisuus

I Lähteet

Suosikki 1988-1992

II Tutkimuskirjallisuus

Aapola, Sinikka & Kaarninen, Mervi. 2003. "Näkökulmia suomalaisen nuoruuden ja nuorison historiaan – Johdanto." *Nuoruuden Vuosisata: Suomalaisen Nuorison Historia*, s.9-33. Toimittaneet Sinikka Aapola & Mervi Kaarninen. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki.

Aapola, Sinikka & Kaarninen, Mervi. 2004. "Monimuotoinen nuorisokulttuuri" *Suomen Kulttuurihistoria: 4, Koti, Kylä, Kaupunki*, s.425-433. Toimittaja Tutta Palin. Tammi, Helsinki.

Gullstén, Tomi. 2013. *Metallille menetetyt: suomalainen hevymusiikki Soundissa, Rumbassa ja Suosikissa 1980-luvulla*. Tampereen yliopisto.

Hoikkala, Tommi & Paju, Petri. 2002. "Nuorisopolitiikka ja elinoloihin vaikuttaminen" *Nuorisopolitiikka Suomessa 1960-luvulta 2000-luvulle*, s.14-31. Toimittaja Heikki Silvennoinen. Nuorisotutkimusverkosto: Nuorisoasianneuvottelukunta: Opetusministeriö, Helsinki.

Huuhka, Essi & Aino Tormulainen. 2017 *Ysärikirja*. Atena, Jyväskylä.

Junttila, Niina. 2015: *Kavereita Nolla: Lasten Ja Nuorten Yksinäisyys*. Tammi, Helsinki.

Junttila, Niina. 2016. "Yksinäisyyden ulottuvuudet" *Yksinäisten Suomi*, s.52-72. Toimittaja Juho Saari. Gaudeamus, Helsinki.

Kangasniemi, Jukka. 2008. *Yksinäisyyden Kokemisen Avainkomponentit Yleisradion Tekstitelevisio Nuorten Palstan Kirjoituksissa*. Jyväskylän yliopisto. Jyväskylä.

Kolehmainen, Karri. 2017. *Oi maa, tarvitset raakaa voimaa!": suomalainen punk Soundi ja Suosikki -lehtien kautta tarkasteltuna 1977-1980*. Itä-Suomen yliopisto.

Kuusisto, Jukka, Rauno Männistö, Olli Tasanen, Mika Kanerva, Erkki Kanerva & Jammu 2012. *Lehtimiesten legenda*. Art Urpo, Tampere.

Oksanen, Emmi. 2010. *KASVANEEN YKSINÄISYYDEN TARINAVIRTA Nuorten sosiaalinen luottamus ja integraatio Suosikin Jammu- ja Kimppa-palstojen kirjeissä vuosina 1997-1998 ja 2007-2008*. Helsingin yliopisto.

Saari, Juho. 2016. "Suomalainen yksinäisyys" *Yksinäisten Suomi*, s.33-51. Toimittaja Juho Saari. Gaudeamus, Helsinki.

Saarinen, Pirkko & Korkiakangas, Mikko. 1997. *Ihanaa vai pitkäväteistä: Lukeminen nuorten harrastuksena*. BTJ Kirjastopalvelu, Helsinki.

Tilastokeskus. 1989. *Joukkoviestintätilasto*. Tilastokeskus, Helsinki.

Liitteet

Liite 1 - Emotionaalisesti yksinäiset nimimerkit

Emotionaalisesti yksinäiset nimimerkit (18 kpl).

Suosikki 1/1988, 16 "Why me?"
Suosikki 2/1988, 16. "Strange love"
Suosikki 2/1988, 17. "Kata xxx"
Suosikki 5/1988, 96. "Lasisilmä"
Suosikki 6/1989, 123. "Alexandra"
Suosikki 8/1989, 91. "Saturnus Girl"
Suosikki 11/1989, 145. "Nora"
Suosikki 13/1989, 63. "M -72"
Suosikki 14/1989, 82. "Ulkopuolinen uneksija"
Suosikki 2/1990, 104. "Yksinäinen kulkija"
Suosikki 4/1990, 96. "Little lonely dreamer"
Suosikki 6/1990, 76. "Poor lonesome cowgirl -74"
Suosikki 8/1990, 82. "Mun nimi on Sanna"
Suosikki 9/1990, 109. "6.6. torstai"
Suosikki 8/1991, 84. "C.C"
Suosikki 12/1991, 101. "Hukkunut lapsi"
Suosikki 3/1992, 96. "Pirre -92"
Suosikki 5/1992, 105. "Yksinäinen -77"
Suosikki 8/1992, 85. "Sweet child O`no one"

Liite 1.1 – Emotionaalisesti yksinäiset nimimerkit, joille vastattiin

Emotionaalisesti yksinäiset nimimerkit (13 kpl), joiden viestiin Jammu tai toinen nimimerkki vastasi.

Suosikki 1/1988, 16 "Why me?"
Suosikki 2/1988, 16. "Strange love",
Suosikki 5/1988, 96. "Lasisilmä"
Suosikki 6/1989, 123. "Alexandra"
Suosikki 8/1989, 91. "Saturnus Girl"
Suosikki 11/1989, 145. "Nora"
Suosikki 2/1990, 104. "Yksinäinen kulkija"
Suosikki 4/1990, 96. "Little lonely dreamer"
Suosikki 8/1990, 82. "Mun nimi on Sanna"
Suosikki 8/1991, 84. "C.C",
Suosikki 9/1990, 109. "6.6. torstai",
Suosikki 3/1992, 96. "Pirre -92"
Suosikki 5/1992, 105. "Yksinäinen -77"

Liite 1.2 – Emotionaalisesti yksinäiset kirjoittajat, joille ei vastattu

Emotionaalisesti yksinäiset nimimerkit (5 kpl), joiden viestiin Jammu tai muut nimimerkit eivät vastanneet.

Suosikki 2/1988, 17. "Kata xxx",
Suosikki 13/1989, 63. "M -72"
Suosikki 6/1990, 76. "Poor lonesome cowgirl -74"
Suosikki 12/1991, 101. "Hukkunut lapsi"
Suosikki 8/1992, 85. "Sweet child O`no one"

Liite 1.3 – Jammun vastaukset emotionaalisesti yksinäisille nimimerkeille

Jammun vastaukset (11 kpl) emotionaalisesti yksinäisille nimimerkeille.

Suosikki 1/1988, 16 Jammun vastaus nimimerkille "Why me?"
Suosikki 2/1988, 16-17. Jammun vastaus nimimerkille "Strange love"
Suosikki 5/1988, 96. Jammun vastaus nimimerkille "Lasisilmä"
Suosikki 8/1989, 91. Jammun vastaus nimimerkille "Saturnus Girl"
Suosikki 11/1989, 145. Jammun vastaus nimimerkille "Nora"
Suosikki 2/1990, 104 Jammun vastaus nimimerkille "Yksinäinen kulkija"
Suosikki 4/1990, 96. Jammun vastaus nimimerkille "Little lonely dreamer"
Suosikki 8/1990, 82. Jammun vastaus nimimerkille "Mun nimi on Sanna"
Suosikki 9/1990, 109. Jammun vastaus nimimerkille "6.6. torstai"
Suosikki 8/1991, 84. Jammun vastaus nimimerkille "C.C."
Suosikki 3/1992, 96. Jammun vastaus nimimerkille "Pirre -92"

Liite 1.4 – Muiden nimimerkkien vastaukset emotionaalisesti yksinäisille nimimerkeille

Nimimerkkien vastaukset (7kpl) emotionaalisesti yksinäisille nimimerkeille.

Suosikki 3/1988, 107 "That`s only life" vastasi nimimerkille "Why me?"
Suosikki 5/1988, 96-97. "Loneley Boy" vastasi nimimerkille "Strange love"
Suosikki 7/1988, 63-64. "Bobby Jean" vastasi nimimerkille "Lasisilmä"
Suosikki 14/1989, 82. "Ulkopuolinen uneksija" vastasi nimimerkille "Nora"
Suosikki 6/1990, 77. "13 and life" vastasi nimimerkille "Little lonely dreamer"
Suosikki 7/1992, 87. "Mahoney -92" vastasi nimimerkille "Yksinäinen -77"
Suosikki 7/1992, 87. "Lady from heavy heaven" vastasi nimimerkille "Yksinäinen -77"

Liite 2 – Sosiaalisesti yksinäiset nimimerkit

Sosiaalisesti yksinäiset nimimerkit (8 kpl). Kaikille muille nimimerkeille paitsi nimimerkille *M for the T from S* vastasi Jammu tai toinen nimimerkki.

Suosikki 10/1988, 146. "Surullista mutta totta"
Suosikki 10/1989, 82. "Together Forever"
Suosikki 4/1990, 97. "Tomorrow"
Suosikki 6/1990, 76. "Schoolgirl?"
Suosikki 11/1990, 70. "Siipirikko"
Suosikki 2/1991, 68. "Lonely and unhappy"
Suosikki 5/1992, 105. "Pelkuri riparille menijä"
Suosikki 12/1992, 102. "M for the T from S"

Liite 2.1 – Jammun vastaukset sosiaalisesti yksinäisille nimimerkeille

Jammun vastaukset (7kpl) sosiaalisesti yksinäisille nimimerkeille.

Suosikki 10/1988, 146. Jammun vastaus nimimerkille ”Surullista mutta totta”
Suosikki 10/1989, 82. Jammun vastaus nimimerkille ”Together Forever”
Suosikki 4/1990, 97. Jammun vastaus nimimerkille ”Tomorrow”
Suosikki 6/1990, 76. Jammun vastaus nimimerkille ”Schoolgirl?”
Suosikki 11/1990, 70. Jammun vastaus nimimerkille ”Siipirikko”
Suosikki 2/1991, 68. Jammun vastaus nimimerkille ”Lonely and unhappy”
Suosikki 5/1992, 105. Jammun vastaus nimimerkille ”Pelkuri riparille menijä”

Liite 2.2 – Muiden nimimerkkien vastaukset sosiaalisesti yksinäisille nimimerkeille

Muiden kirjoittajien vastaukset (4kpl) sosiaalisesti yksinäisille kirjoittajille

Suosikki 7/1992, 86. ”Isonen -75” vastasi nimimerkille ”Pelkuri riparille menijä”
Suosikki 7/1992, 86. ”Love is a wonderful thing” vastasi nimimerkille ”Pelkuri riparille menijä”
Suosikki 7/1992, 86. ”Nonstop July -2000” vastasi nimimerkille ”Pelkuri riparille menijä”
Suosikki 10/1992, 82. ”Paula” vastasi nimimerkille ”Pelkuri riparille menijä”

Liite 3 – Runot

Runomuotoiset viestit (7kpl)

Suosikki 2/1988, 17. ”Aiheittako elämään kyllästynyt?”
Suosikki 5/1988, 97. ”A boy from business sity”
Suosikki 1/1989, 83. ”T.P.K”
Suosikki 11/1989, 145. ”Yksinäinen kostaja”
Suosikki 6/1990, 77. ”Katja”
Suosikki 11/1990, 71. ”Avalon”
Suosikki 10/1992, 83. ”Väsytynyt”